

national treasury

Department:
National Treasury
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

PUO YA KOPANELO YA BOPHATLALATSI BA DITABA

LEFAPHA LA NAHA LA MATLOTLO LE DITSHEBELETSO TSA LEKGETHO TSA AFRIKA BORWA

E MABAPI LE KGATISO YA 14 YA SELEMO KA SENG YA DIPALOPALO TSA LEKGETHO

PRETORIA, LABOBEDI LA 25 PHEREKGONG 2022

Lefapha la Naha la Matlotlo le Ditshebeletso tsa Lekgetho tsa Afrika Borwa ba phatlaladitse kgatiso ya 14 ya selemo ka seng ya Dipalopalo tsa Lekgetho.

Phatlalatso ena ya 2021 e fana ka kakaretso ya pokello ya lekgetho mmoho le lesedi la kgutliso ya lekgetho ya dilemo tsa lekgetho tsa 2017 ho isa ho sa 2021 mmoho le dilemo tsa ditjhelete tsa 2016/17 ho isa ho tsa 2020/21.

Dipokello tsa lekgetho tsa selemo sa ditjhelete sa 2020/21 di thefutswe haholo ke dithibelo tsa sewa sa COVID-19 mme ikonomi e neng e ntse e thekesela e ile ya honyela ka 7% ka 2020. Dipokello tsohle tsa lekgetho tsa selemo sa ditjhelete sa 2020/21 di theohile ka 7.8% ho ya ho R1 249.7billion ho tswa ho R1 355.8 billion e bokelletsweng ngwahola.

Dintlha tsa bohlokwa phatlalatsong ena ya 2021 ke tsena:

- Paloyohle ya lekgetho le bokelletsweng ke SARS e eketsehile ho tloha ho R1 144 billion ka 2016/17 ho isa ho R1 249.7 billion ka 2020/21, e leng Sekgahla sa Kgolo e Phetaphetilweng ya Selemo ka seng (CAGR) sa 2.2% nakong ena. Sena ke Sekgahla sa Kgolo e Phetaphetilweng ya Selemo ka seng (CAGR) se tlasana sa 9.0% e ileng ya fihlellwa ka nako ya ho tloha ka 2011/12 ho isa ho 2016/17.
 - Lekgetho la Lekenon la Batho ka bomong (PIT) ka 39.1%, Lekgetho la Lekenon la Kgwebo (CIT) ka 16.4% mme Lekgetho la Boleng bo ekeditsweng (VAT) ka bokaofela ba lona ke 26.5% mme le dutse e le mohlodi o moholohadi wa

Dipatlisiso: SARS Media sarsmedia@sars.gov.za
National Treasury Communications Unit media@treasury.gov.za kapa o letsetse 012 315 5000

pokello ya lekgetho o ka bang 81.9% ba paloyohle ya dipokello tsohle tsa lekgetho.

- Palohare ya lekgetho papisong le Tliahiso ya kakaretso ya Naha (GDP) ebile e seng kaalo ho tloha ho 23.8% ka 2019/20 ho isa ho 22.5% ka 2020/21. Sena se bakilwe haholo ke diphokotseho tsa selemo ka seng pokellong ya lekgetho ho tswa ho lekgetho la batho ka bomong, lekgetho la boleng bo ekeditsweng mmoho le dikgafa tse itseng tsa lehae tsa dikgafa tsa ka hare ho naha.
- Kgaolong ya 2: Lekgetho la Lekeno la batho ka bomong (PIT), manollo ya dihlahlobo tsa palo ya setjhaba le bodulo ba balefalekgetho ba ileng ba hlahlojwa ka nako ya mafelo a Loetse 2021 bakeng sa selemo sa lekgetho sa 2020 e bontshitse diphetho tse bakang thahasello:
 - 2 091 559 (40.1%) ya balefalekgetho ba hlahlobilweng ba ngodisitswe Gauteng;
 - 687 261 ya balefalekgetho ba hlahlobilweng ba phela Johannesburg Metro mme ba lefisitswe lekgetho la palohare ya lekeno la R481 209;;
 - 1 365 098 (26.2%) ya balefalekgetho ba hlahlobilweng ba bile dilemong tsa 35 ho isa ho 44;
 - 2 792 845 (53.6%) ya balefalekgetho ba hlahlobilweng ke balefalekgetho ba banna ha ba 2 420 951 (46.4%) e le basadi;
 - Balefalekgetho ba hlahlobilweng ba bile le bokaofela ba lekeno la lefiswang lekgetho la R1.8 trillion mmoho le sekoloto sa lekgetho sa R407.2 billion. Lekgetho la bona la setlwaedi e bile sekgahla sa 22.4% ha ho bapiswa le 22.3% ya selemo se fetileng sa lekgetho; mme
 - Lekeno le tswang meputsong, mekgolong le mefuteng e meng ya ho lefa mmoho le pensheneng, tjhelete ya tshebetso e eketsehileng mmoho le dinyuiti e bile 91.6% ya paloyohle ya lekeno le lefiswang lekgetho.
- Dipalopalo Kgaolong ya 3 e mabapi le Lekgetho la Lekeno la Kgwebo (CIT) di bontsha hore dikhampaning tse 812 306 tse hlahlobilweng haesale ho tloha ka Loetse 2021 bakeng sa selemo sa ditjhelete sa 2019, 24.0% ya tsona di bile le lekeno le letle le lefiswang lekgetho, ha tse 48.3% di bile le lekeno le lefiswang lekgetho le lekanang le ha ho letho mme tse setseng tsa 27.7% di bile le ditahlehelo tse hlahlobilweng.
- Kgaolo ya 4 e bontsha hore ka 2020/21, 79.3% ya barekisi ba ntseng ba sebetsa ba VAT e ne e le dikhampani kapa dikoporasi tse kwetsweng. Ba bile le kabelo ya 92.9% ditefong tsa VAT ya Lehae mme tsa ba le kabelo ya 91.2% ya dipusetso tsa VAT. Le

ha batho ka bomong ba bona (bao e leng borakgwebo ka bobona) e bile 15.3% ya barekisi ba VAT, ba bile le kabelo ya 2.4% ya ditefo tsa VAT ya Lehae mme ba fumana dipusetso tsa VAT tsa 1.2%.

- Jwalokaha ho hlalositse Kgaolong ya 5, VAT ya thomellokahare le Dikgafa tsa Bolaodi ba Meedi ebile 13.3% le 3.8% ya paloyohle ya Pokello ya Lekgetho ka ho fapana; sena se bakile bokaofela ba 17.1%, e leng e ka tlase ho 17.5% ya setlwaedi ya dilemo tse hlano tsa pele ho mona. Kabelo ya makgetho ana papisong le GDP e ile ya thehela ho 3.8% ho tswa setlwaeding sa dilemo tse hlano tsa ho feta sa 4.1%, moo VAT ya Thomelohare e tlalehileng 3.0% mme Dikgafa tsa Bolaodi ba Meedi e bile 0.8%
- Bakeng sa selemo sa ditjhelete sa 2020/21.
 - Disebediswa tsa bohlokwa tse bileng le kabelo e kgolohadi ho tsa Dikgafa tsa Boalodi ba Meedi, ho latela Setshwantsho sa 5.2, ebile Dipalangwang, Difofane le Dikepe (20.1%); Masela le Diaparo (19.0%); Metjhini le Dielektronike (13.8%) mmoho le Dijo, Dino le Kwae (13.4%).
 - Dithomello kahare ho naha tlasa karolo ya Dijo, Dino le Kwae di fihlile ho paloyohle ya 97.5% ya Kgafa e Itseng ya Dithoto, sena boholo se kgannilwe ke disakarete (37.1%) tse boholo ba tsona di fumanweng ho tswa Switzerland; le di-whisky (35.4%) tseo boholo ba tsona di tswang mane United Kingdom.
 - Dikarolo tsa Dipalangwang, Difofane le Dikepe (56.7%) mmoho le Metjhine le Dielektronike (38.6%) di bile le kabelo e kgolohadi hodima paloyohle ya Dikgafa tsa Ad valorem; ha tse boletsweng pele di bile le kabelo ya 30.1% hodima makoloi a majabajaba a tswang mane Germany, ha tse boletsweng morao di bile le kabelo ya 63.2% ya disebediswa tsa elektronike tse tswang mane China.
 - Sekgahla sa kakaretso sa Dikgafa tsa Bolaodi ba Meedi ka 2020/21 e bile 2.8% papisong le sa ngwahola sa 3.2%. Disebediswa tsa bohlokwa tse bileng le dikgahla tse hodimodimo tsa Dikgafa ebile Dieta le tsa Tsamayang Mmoho le Tsona ka 24.5%; Matlalo le Dihlahiswa tsa Matlalo ka 19.5%; Masela le Diaparo ka 14.5%; Dijo, Dino le Kwae ka 9.8% mmoho le Dipalangwang, Difofane le Dikepe ka 6.9%.
- Ha re phethela, Kgaolo ya 6: Makgetho a mang le Dipokello di fana ka lesedi la makgetho a kang a Kuno e Entsweng ka mora Thekiso ya Dithoto (CGT), Kgafa ya Phetiso, Royalthi ya dimenerale le petroliamo (MPRR), ditefo tsa SACU le dipusetso tsa disele. Ka 2020/21, ho ile ha ba le R16.4 billion ya CGT eo R8.4 billion ya yona e bileng ka lebaka la batho ka bomong mmoho le ditherasete le R7.9 billion ka lebaka la

dikhampani. Ke bokaofela ba R173.1 billion bo seng bo fumanwe haesale hoba ho qalwe ka CGT ka Mphalane wa 2001, ka R80.9 billion e tswang ho batho ka bomong mmo le ditherasete mmoho le R92.1 billion e tswang dikhampaning.

Ditokomane tsa Dipalopalo tsa Lekgetho tsa 2018 di fumaneha websaeteng ya SARS le ya Lefapha la Naha la Matlotlo e leng www.sars.gov.za le www.treasury.gov.za

Ka bobedi SARS le Lefapha la Naha la Matlotlo re ananela maikutlo le ditlhahiso tsa setjhaba mabapi le ho ntlafatsa tshebediso ya phatlalatso ena ka tekolo ya leano le ho ntshetsa pele menahano e metjha e mabapi le dintlha tsa phedisano le ikonomi Afrika Borwa. Tsena di ka romelwa ka imeile ho taxstatistics@sars.gov.za.

Ho fumana lesedi le leqepheheng lena ka dipuo tse fapaneng tobetsa dihokedi tse ka tlase:

- IsiZulu
- Sesotho
- Afrikaans
- Sepedi
- Xitsonga

KE PHETHO